ఆశ

టి. సరోజినీదేవి.

"పవన్"

ఆశ మంచిదే మనిషిని జీవింపచేస్తుంది. ప్రతీ మనిషికి కొద్దో గొప్పో వుండవలసిందే. కానీ మితిమీరితే దానంత చెడ్డది మరొకటి లేదు మనిషిని ఎంతగానో దిగజార్చి, పతనం చేసేస్తుంది ఇప్పుడు బంగారమ్మ పరిస్థితి అలాగే అయింది కడుపులో చల్ల కదలకుండా వుండే బంగారమ్మ కాళ్ళకు బలపాలు కట్టుకుని, కోర్టుల చుట్టూ తిరగవలసి వస్తోంది

బంగారమ్మది ఏ కులమో, తల్లి తండ్రులు ఎవరో ఆ ఊళ్ళో ఎవరికీ తెలియదు. బ్రాకెట్లు ఆడే బంగార్రాజు, బస్తీనుండి తీసుకువచ్చి, ఒక మంచి రోజున బంగారి మెళ్ళో పసుపుకొమ్ము కట్టి, భర్త ననిపించుకుని, బడ్డీకొట్టు పెట్టించేడు బంగారు పిచ్చుకలాంటి బంగారి బడ్డీకొట్లో కూర్చుని, చిరునవ్వులు చిందిస్తూవుంటే, నూకాలు కొట్లో కెళ్ళే జనం బంగారి బడ్డీకొట్లోకి ఎగబడటం మొదలుపెట్టేరు నూకాలు మెటికలు విరిచింది కొద్దిరోజులకి కిళ్ళీ, చుట్ట, బీడీ సిగరెట్‌లతోపాటు, చిన్నపిల్లలకు పనికొచ్చే కొబ్బరి వుండలు,

తీపులాంటివి అందంగా సీసాల్లోపోసి పెట్టింది దాంతో బడిపిల్లలు కూడా పళ్ళాల్లో పోసి, ఈగలు వాల్తూవుండే నూకాలు కొట్లో కొనుక్కోవటం మానేసి, బంగారి కొట్టుచుట్టూ బిలబిల్లాడుతూ మూగటం మొదలుపెట్టేరు నూకాలు ఆ కాంపిటీషన్‌కు తట్టుకోలేక తన కొట్టుని మరొక సెంటర్‌కు మార్చేసుకుంది దాంతో ఆ చుట్టుప్రక్కలంతటికి ఏకఛత్రాధిపత్యము వహించింది, బంగారి బంగారి బడ్డీకొట్టు చూస్తూ వుండగానే, కిళ్ళీకొట్టు కాస్తా కిరాణా కొట్టుగా మార్చేసి, బంగారి కాస్తా బంగారమ్మ అయి కూర్చుంది

బంగారమ్మ కొట్లో అన్ని సరుకులూ దొరికేవి అరువులు కూడా ఇచ్చేది రోజుకి రూపాయకి పదిపైసలు వడ్డీకట్టి పుచ్చుకునేది. పదిపైసలు పోతే పోయేయి ఆ రోజు పబ్బం గడిచిందే చాలని అవసరానికి చాలామంది అరువులు పట్టికెడ్తూ వుండేవారు మల్లు పంచ, నేత చొక్కా తొడుక్కుని, బ్రాకెట్లాడే బంగార్రాజు బ్రాకెట్లు మానేసి, సిల్కు లాల్చి, గ్లాస్కో పంచ కట్టుకుని, పూలరంగడులా తిరుగుతూ వుంటే ఇదంతా బంగారమ్మ భాగ్యమే అనుకునే వారందరు కొట్లో తిప్పలన్నీ బంగారమ్మే పడేది బంగార్రాజు మాత్రం వారంకోసారి పట్నం వెళ్ళి, చీట్లాటాడి, - వచ్చేటప్పుడు కొట్లో కావలసిన సరుకులు కొనుక్కొస్తూ వుండేవాడు చీట్లాటాడి, నాలుగు డబ్బులు తెచ్చిన్నాడు ఏమనేదికాదు. కానీ, పోతేమాత్రం బంగారమ్మ బంగార్రాజుమీద సింహాలెత్తిపోయేది

"కష్టపడి సంపాదిస్తా వుంటే, కూసుని, చీట్లాట యదాన్న కొట్టటానికి సేతులెలా వచ్చెయ్? ఇదిగో సెప్తన్నా! సచ్చినా సీట్లాట లాట్టాకిల్లేదు. అనా పైసల్తో నెక్క సెప్పవలసిందే!" అంది.

"ఏటే అగ్నెపిత్తన్నావ్? మొగోడిని! ఒకాట ఆడాలనిపిత్తే ఆడాను. నా ఇష్టం!"

"నీ బాబు సొమ్మేమైనా వుంటే ఓటికాదు పదాట్లాడుకో!"

"బాబు సొమ్ము కావాల్టే! అనాడు తీసుకొచ్చి, నీ మెళ్ళో తాళికట్టకపోతే నీ బతుకు కుక్కలు సింపిన ఇత్తరి కదే! డబ్బులట్టుకొస్తే మట్టుకు చిర్నవ్వు నవ్వుకుంటూ తీస్కొని, బొడ్లో దోపేసుకోవటం తెల్సు పత్తిత్తుకి! పోతే మటుకు యిరుచుకుపడ్తోంది. నోర్మూసుకూర్చోయెనే!" అనేవాడు బంగారమ్మ నోటికి తాళం పడేది

* * *

బంగారమ్మకి కొట్లో ఊపిరి సలపకుండా వుండేవి బేరాలు సరుకులు అందివ్వటానికి చిన్నకుర్రాడిని కూడా పెట్టుకుంది

వాళ్ళకీ, వీళ్ళకి అప్పులు, అమ్మ

కాలు చేసిపెట్టి, పొట్టపోసుకునే బ్రోకరు నాగిరెడ్డి ఒకరోజు,

"బంగారత్తా ! వీరేసుకి అయి దొందలు అరిజంటుగా అవసర మొచ్చి నయ్ ! నూటికి మూడ్రూపాయలు వడ్డీ ఇప్పిత్తాను ! కాస్త సర్దుదూ !" అన్నాడు

డబ్బు పెట్లో యెట్టుకుంటే పిల్ల లెన్నడుతుందా ఏమన్నానా ? అనుకుని, "సర్లే !" అంది. అప్పటినుండీ వడ్డీ డబ్బులు రుచి మరిగి, అడిగిన వాళ్ళకి లేదనకుండా అప్పులిస్తూ వుండేది

ఈలోగా బంగారమ్మ బిడ్డ తల్లి కూడా అయి, బిడ్డతోపాటు భాగ్యం కూడా పెరిగింది. అందుచేత పుట్టిన పిల్లకి "వరలక్ష్మి" అని పేరు పెట్టుకుంది.

* * *

బంగారమ్మకి నానాటికి బంగార్రాజు మీదకంటే వడ్డీ డబ్బులమీదే మోజు బాగా పెరిగిపోతుంది ఒక్క రూపాయి పెట్లోవున్నా తోచేది కాదు నగానట్రా, చెంబూ తప్పేలా, భూమీ పుట్రా, ఇల్లూ వాకిలీ ఏవి వుంటే అవి తాకట్టు పెట్టించు కుని, ప్రోనోట్లు వ్రాయించుకుని, వడ్డీ వ్యాపారం సాగించేది వడ్డీ డబ్బులు మాత్రం ఖచ్చితంగా వసూలు చేసేది డబ్బు లేకపోతే వాళ్ళ దగ్గర ఏముంటే అవి గొడ్లో, ధాన్యమో ఆఖరికి కోళ్ళో తెచ్చేసుకునేది బంగారమ్మ దగ్గర అప్పు తీసుకున్నవాడు ములగటమేతప్ప తేలటం వుండేదికాదు తాకట్లు వాకట్లయి ఒక ఇల్లు, రెండెకరాల భూమేకాక నాలుగు గేదెలు పాతిక కోళ్ళు గాదినిండా ధాన్యం చేరేయి ఊరివాళ్ళ సొమ్ము లన్నీ సొంతమై బంగారమ్మ వంటిమీద మిలమిల్లాడేయి. అయినా బంగారమ్మ ఊళ్ళోవాళ్ళకి కల్పతరువే. పది అడిగినా లేదనదు ఎవరికేం కావలిస్తే అవిస్తుంది పాలు, పెరుగు, పిడకలు అవి, ఇవి అని లేదు అడగడమే తరువాయి అరువు ఇస్తుంది. అసలు అరువు బేరం అంటేనే ఇష్టం బంగారమ్మకి

* * *

వరలక్ష్మని ముద్దుగా "వరాలు" అని పిల్చుకునేవారు వరాలు నిజంగా వరహా" లాంటి పిల్లే వరాల్ని గేదెల దగ్గర కాపలా వుంచి, తను కొట్లో పని చేసుకోవటానికి వెళ్ళింది కొట్టు కట్టేసి, ఇంటి కొచ్చిన బంగారమ్మ తిన్నగా గొడ్లపాకలోకి వెళ్ళేసరికి పేకలేదు- గతుక్కుమని, "వరాలూ ! గొడ్లకాడ పేడేదే ?" అంది

"ఇందాక సుబ్బమ్మత్త వచ్చి, పండక్కి ఇల్లలుక్కోవటానికి కావాలని పట్టుకెళ్ళిందే అమ్మా !" అంది

"ఆ అబ్బ తెలివే నీకూనూ! ఇందు కుటే నిన్ను కాపలా ఎట్టింది ! వంద

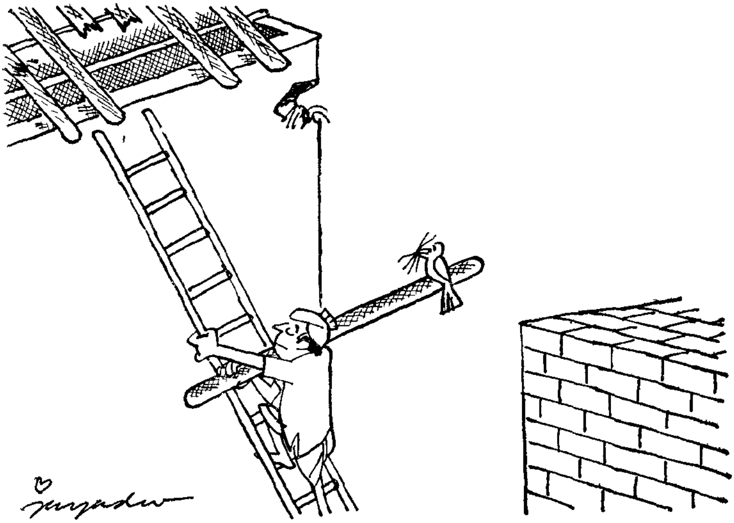

పిదకలు, రూపాయ్ — రూపాయ్ రూపాయనాగా వుంటదా ? పిల్లల్నెట్టదూ ? ఇసుమంటి సన్నాసి పన్లెప్పుడూ సెయ్యకు !" అంటూ గుడ్లెర్ర చేసింది.

పదేళ్ళ వరాలికి రూపాయేమిటో, పిల్లల్నెట్టటమేమిటో అగమ్యగోచరమై తల్లికేసి వెర్రిచూపులు చూస్తూ వుండిపోయింది బంగారమ్మ దృష్టిలో పనికి రానిది ఏదీ లేదు పేడా, చెత్తా, చెదారం అన్నీ రూపాయి కాసులకిందే మెరుస్తాయి ఒక్క రూపాయి పోయినా ప్రాణం గిజగిజ లాడ్తుంది తవుడూ, చిట్టూ కొల్లో పెట్టి, డబ్బులు చేసుకుని, ఇరుగు పొరుగుతో, "గంజీ, కడుగూ నేలమీద పారబోస్తే ఏటొస్తది పిన్నమ్మా ? కడవలో పోసుంచితే మా దూడముండలు తాగుతాయ్ !" అనేది.

ఊరు బయట మేసి, ఇరుగు పొరుగు గంజీ కడుగు త్రాగి డబ్బులిచ్చేవి బంగారమ్మ గేదెలు చెత్తచెదారంలోని గింజలు, పురుగులు తిని గుడ్లుపెట్టి డబ్బులిచ్చేవి కోళ్లు అందుకే బంగారమ్మకి బంగార్రాజుకంటె అవి అంటేనే ఇష్టం !

* * *

బంగార్రాజు నానాటికి పేకాట రాజుగా మారిపోయి, పట్నంలో నాలుగేసి రోజులు వుండిపోయేవాడు కొట్టు కట్టేసొచ్చిన బంగారమ్మ జేబులో డబ్బులు కుక్కుకుని, పట్నం బయలుదేరిన బంగార్రాజును చూసి,

"ఎంతసేపూ ఆ ముదనష్ట పాట

తప్పితే పిల్లకి పెళ్ళిచేసేది నేదేటి ?" అంది, జేబులోంచి బీడీ తీసి వెలిగించు కుంటూ."

"ఏటి మునిగిపోనాదీ ?" అన్నాడు

"మునిగిపోనేదు అన్ని యవ్వా రాలు సూసుకోనేక సత్తున్నాను నీ యాసరా ఎల్లాగూ నేదు. కాస్త సురుకైనోణ్ణి చూసి, ఇంట్లో ఎట్టుకుంటే కాస్త సేదోడు వాదోడుగా వుంటాడని నా ఏడుపు ఒక్క పిల్లని బయటి కంపెయ్యాలని కాదు" అంటి నోట్లో బీడీ తీసి, తుపుక్కున ఉమ్మి, "ఆటు మంటి సన్నాసోడ్కి కూడా సెప్పు !" అంటూ మళ్ళీ నోట్లో బీడీ పెట్టు కున్నాడు."

"నాగిరెడ్డి ఎంత సాయంగా వుంటు న్నాడో నీకేటి తెల్సు ? వాడి తెలివీ, వాడి సురుకు ! కాస్త వయసెక్కువైతే ఏం పోనాదీ ? ముడెట్టించి, ఆడ్ని ఇంట్లో ఎట్టేసుకుంటాను "

"గొప్పపని సేత్తావ్ ! ఆ తొత్తకరెద వకి సత్తే ఇవ్వను ! నకిలీ బంగారం కాదే, నా వరాలు. వరహా ! సదువు కున్న దొరబాబు కిచ్చి సేత్తాను !"

"దొరబాబులు తేరగా వత్తారేటి ?" అంటూ చేతులు తిప్పింది.

"తెల్సే ! పదికాకపోతే పాతికేలు పడేత్తాను ఇదంతా కట్టుకుపోతామేటి ? నువ్వు ఏ గడ్డి కరిచి కూడబెట్టినా దాని కోసమేగా !" అంటూ గబగబ వెళ్ళి పోయాడు

కూతురి విషయంలో బంగార్రాజు పట్టుదల తెలియందికాదు బంగారమ్మకి ప్రక్కగదిలోంచి ఈ సంభాషణ అంతా విన్న వరలక్ష్మి మనసులోనే తండ్రికి నమస్కరించుకుంది

* * *

వరలక్ష్మి ఐదవ తరగతివరకు ఆ వూరి ఎలిమెంటరీ స్కూల్లో చదువు కుంది తరువాత ప్రక్క పట్నంలోని హైస్కూల్లో చేర్పించటానికి ఒప్పుకో లేదు బంగారమ్మ

"ఇంటికాడే పంతుల్నెట్టి సదివి త్తాను !" అన్నాడు బంగార్రాజు

"పంతులూరికే సెప్పుతాడేటి ! అనుమంటి దండగమారి పన్లు సెయ్యకు మాకు ! నేనేటి సదువుకున్నాను ! ఇన్ని యవ్వారాలు సూసుకోవటంలా ? ఆ సదువు సాల్లే !" అంది

బంగారమ్మ ఆడింది ఆటే అయినా కొన్ని విషయాల్లో మగతనం ప్రదర్శి స్తాడు, బంగార్రాజు అప్పుడు మాత్రం బంగారమ్మ అశక్తురాలే

మర్నాడే వరాలుకి చదువు చెప్ప టానికి పంతుల్ని ఏర్పాటుచేసాడు. ఇంటి దగ్గరే చదువుకుని, ఇంటర్మీ డియట్ సర్టిఫికెట్ తెచ్చుకుంది వరలక్ష్మి.

* * *

పదిరోజుల్లోనే పట్నంలో స్లీదరి పరీక్ష పాసయిన దాకులాంటి కుర్రాణ్ణి చూసి, నిశ్చయించేదు వరాలుకి

"కట్నం ఏపాటి ?" అంది బంగారమ్మ ముభావంగా

"పదేలు" అన్నాడు

"సొమ్మంతా ఊరిమీదనే వుంది గందా ! ఎట్టాగిత్తావ్ ?"

"ఆ సంగతంతా నేన్జూసుకుంటాలే !" అని బంగారమ్మ అప్పులిచ్చిన వాళ్ళందరి దగ్గరికి వెళ్ళి, "పిల్లదాని పెళ్ళి చేసెయ్యాలి అసల్లోనే తలో వెయ్యి సెల్లు వెయ్యండి" అని చెప్పుకుని, నెల రోజుల్లో వరాలు పెళ్ళి ఘనంగా చేసీసాడు

* * *

భర్త నరహరితోపాటు పండుగకొచ్చిన వరాలుతో, "మీ ఆయన కట్నం సొమ్ము ఏం చేసేడే ? ఇక్కడ వడ్డీకి తిప్పితే పదింతలు అవుతుందని సెప్పు !" అని, మన్నాడు

"మీ అయనేమన్నాడే ?" అంది

"ఆయన కటువంటి వడ్డీ వ్యాపారాలిష్టం వుండవమ్మా బాంకులో డిపాజిట్ చేస్తే మనకు న్యాయంగా రావలసిన ఇంట్రస్టు వాళ్ళే ఇస్తారన్నారు" అంది

"ఊ ! ఈ సదువుకున్నోళ్ళ తెలివిలిలాగే అఘోరిస్తాయ్ !" అని వూరుకుంది కూతురి పెళ్ళికి ఖర్చైన సొమ్ము పూడ్చటంకోసం వడ్డీరేటు పెంచి, వ్యాపారం సాగిస్తోంది బంగారమ్మ.

* * *

ఒకరోజు వున్నట్లుండి, హఠాత్తుగా బంగార్రాజు చచ్చిపోయేడు. బంగారమ్మ తీసుకు వచ్చిన డాక్టరు అక్కడ పోగైన జనానికి "గుండె జబ్బు" అని చెప్పాడు

"మొన్న మా ఊరొచ్చినప్పుడు నిక్షేపంగా వున్నాడు ఇంతలోనే ఏం ముంచికొచ్చిందే అమ్మా !" అంటూ వచ్చి, తల్లిని వాటేసుకుని తల్లికంటే ఎక్కువగా ఏడ్చింది వరాలు కర్మలన్నీ యధావిధిగాచేసి, కొడుకులేని లోటు తీర్చేడు నరహరి

వెళ్ళేనాడు వరాలు తల్లిని, ఒక్కర్తివీ ఏంవుంటావ్ ? మాతో వచ్చేయ్!" అంది

"ఈ కొట్టూ, వడ్డీ వ్యాపారం ఏం కానే తల్లీ ? ఇక్కడే గిద్దెడు గింజలు పొంగించుకుని పడుంటాను ?" అంది బంగారమ్మ

* * *

అప్పుకోసం ఈగల్లా ముసురుతూనే వున్నారు బంగారమ్మ చుట్టూను.

మొగుడు పోయిన ఖర్చుతో బంగారమ్మ చేతిలో డబ్బు ఆట్టే ఆడటం లేదు

"పట్నంలో షావుకారు దగ్గర తక్కువ వడ్డీకి అప్పు తీసుకుని,

మనూళ్ళో అయిదు రూపాయల కాడి కిచ్చావంటే నీకు సానా లాభం వత్తది, బంగారత్తా।" అంటూ సలహా ఇచ్చాడు నాగిరెడ్డి.

"తెలివంటే నీదే।" అంటూ మర్నాడు నాగిరెడ్డి, తను పట్నం వెళ్ళి, వందెడు సొమ్ములు షావుకారి చేతిలో పెట్టి, అప్పు పుచ్చుకుని, రెట్టింపు వడ్డీకి అప్పులివ్వటం మొదలుపెట్టింది మెల్లిగా బంగారమ్మ ఇంట్లో వున్న వెండి బంగారాలు, ఇల్లు, భూమి అన్నీ షావుకారు దగ్గర తాకట్టుగా చేరి పోయేయి. ఎప్పటికప్పుడు వడ్డీలు వసూలుచేసి, మళ్ళీ మరొకరికి అప్పివ్వ టమే తప్ప, షావుకారుకి పైసా వడ్డీ కట్టేదికాదు, ఏకంగా ఒకసారే ఇవ్వచ్చు లెమ్మని

ఇలా అప్పిచ్చుకున్నవాళ్ళల్లో రౌడీ రంగడు ఒకడు।

రౌడీ అంటే ఎవరినీ ఖూనీ చెయ్య లేదు ఎవరి బుర్రా బద్దలు కొట్టనూ లేదు. ఆ వూళ్ళో జరిగే అన్యాయక్ర మాలను ఎదుర్కోవటమే వాడి కాపేరు తెచ్చింది. బంగారమ్మ దగ్గర అప్పు పుచ్చుకున్నవాడు శ్లేష్మంలో పడ్డ ఈగే నని వాడికి తెలుసు కుటుంబ బాధ్యత నెత్తిన పడటంవలన మరొక గత్యంతరం లేక పుచ్చుకుని నాలుగు గేదెల్ని కొని పాలు ప్రొద్దుటే పట్నం తీసుకు వెళ్ళి అమ్మేవాడు.

* * *

ఆ ఏడు పంటలు సరిగా పండక, అప్పటికే అసలుకంటే రెట్టింపు వడ్డీ చెల్లించడంతోనే ।ప్రాణం విసిగిన రైతులు కొద్ది నెలలుగా బంగారమ్మ ఎంత గింజుకున్నా బకాయి పెట్టేసారు.

ఉన్నట్లుండి ఒకరోజు బంగారమ్మకు షావుకారు ధగ్గరనుండి రిజిష్టర్ నోటీసు వచ్చింది, "వడ్డీతోసహా వెంటనే చెల్లించ మని?" బంగారమ్మ డబ్బంతా ఊరు మీద బిగుసుకుపోయింది

ఎటూ పాలుపోక నాగిరెడ్డి దగ్గరకు పరిగెత్తుకెళ్ళింది।

"వడ్డీకూడా బకాయెత్తే ఓరూరు కుంటారు? నీ డబ్బునాంటిది కాదేటి? ఎంటనే కొంత సొమ్ము సెల్లుకట్టు।" అన్నాడు.

"అంతే నంటావా?" అంటూ ఊరు మీద పడింది బంగారమ్మ.

పట్నంలో పాలమ్మి ఇంటి ముఖం పట్టిన రంగడికి గ్రామ సావిడిలోని రేడియో సన్నకారు రైతులు ఋణాలు చెల్లించక్కర్లేదని, ప్రభుత్వం ఋణ విముక్తుల్ని చేస్తున్నదని చెప్పటం విన్నాడు.

"ఫర్వాలేదు। బంగారమ్మ బాకీ కాస్త కాలు చెయ్యి కూడదీసుకున్నాక చెల్లిం చచ్చులే।" అనుకుంటూ సంతోషంగా ఇంటికి చేరేసరికి బంగారమ్మ హరమేసు క్కూర్చునుంది

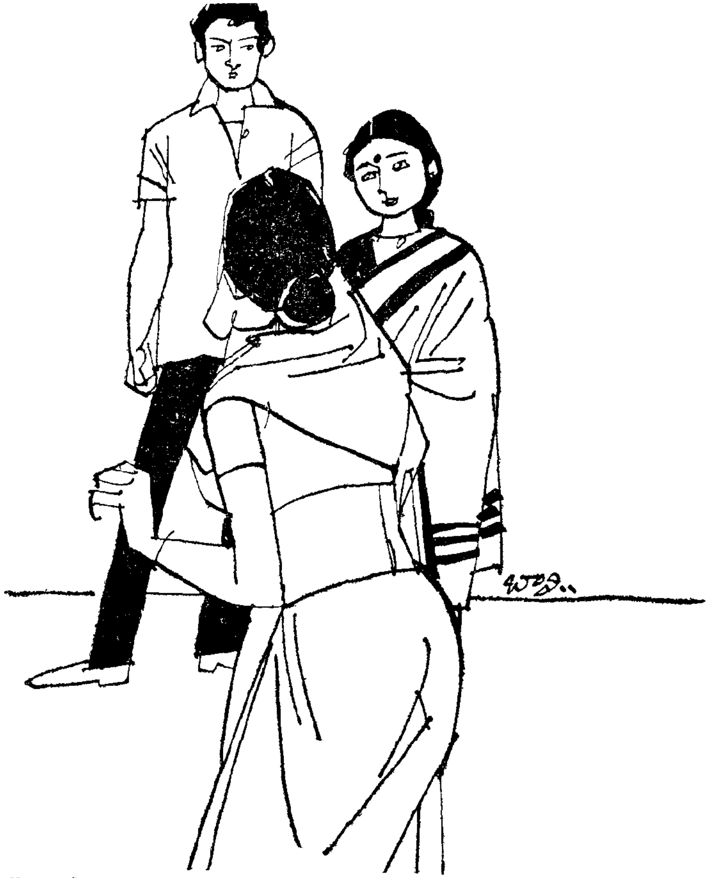

"ఇదిగో రంగడూ! ఇయాల నా సొమ్ము నాకిత్తేనే కానీ కదిలేది లేదు."

"ఏటప్పా!" మా ఇంటిది ఆసుపటేల్లో వుంది ఇబ్బందుల్లో వున్నానని చెప్పితే ఇనుకోవేటీ!''

"నాను ఇబ్బందుల్లో ఉండే నీ ఇంటి సుట్టూ తిరుగుతూంట! నాకు అరిజెంట్‌గా డబ్బు కావాలి"

''నాకాడ పైసనేదు కన్నమేయమంటా వేటప్పా!"

"కన్నమే ఏత్తావో, బత్తెల్నే తెగ నమ్ముతావో నాకేటెరుకు!"

"ఏటీ! మధ్యత్తరంగా బత్తెల్ని తెగ నమ్మి తినే కూట్లో దుమ్మేసుకొంటాన్నేటీ, ఇంతకాలం వడ్డీ నీ యధాన్న పెట్టింది?''

"దొంగరాలినోడా! ఇంటికెళ్ళినప్పుడు అప్పా, గిప్పా అంటూ ఇచ్చకాలు కబుర్లు సెప్పి, నా యధాన్న కొట్టేనంటావా! మరోకాడ అప్పెట్టి

నీ యధాన్న కొట్టేను! మంచిగా ఇయ్యకుంటే నేనే అమ్మేత్తా నేటను కున్నావో నీ బత్తెల్ని!''

''ఓ యబ్బో! నామీద పేమతో ఇచ్చినావా? వడ్డీ డబ్బుల కాసపడి, సావుకారు కాడ తక్కువ కుచ్చుకని, మాకాడ రెండు రెట్లు గుంజుతున్నావ్! తెల్డనుకోమాకు! అమ్మే త్తదంట బత్తెల్ని! బంగారమ్మో! మాటలు జాగ్రత్తగా రానీ! రౌడీ రంగడని పేరు యట్టనే యట్టేరు!"

''ఏటి సేత్తావురా?" అంటూ బత్తె పలుపు విప్పబోయింది

"ఏటా జబర్దస్తీ! బత్తెమీద సెయ్యి తియ్! లేకుంటే కట్టకట్టి, గంగానమ్మ సెర్లో కిసిరేయ్‌గలను! అసలు రైతులు ఋణాలు తీర్చక్కర్లేదని పెబుత్వం తీర్మానమిచ్చింది. ఎల్నెల్లు!"అన్నాడు రంగడు ఈ గలాటాకి చుట్టుప్రక్కలంతా పోగయ్యేరు. నిమిషాలమీద ఊరంతా పాకిపోయింది రంగడు రేడియోలో విన్న సంగతి

బంగారమ్మ గుండెలు బాదుకుంటూ ఒక్క ఉదుటున పట్టణంపోయి, అల్లుడితో మొరపెట్టుకుంది "అసలు లైసెన్సు లేకుండా వడ్డీవ్యాపారం చెయ్యటం పెద్ద నేరం అదీకాక ప్రభుత్వం పల్లెల్లోని రైతుల సహాయార్థం కొన్ని బిల్లులను ప్రవేశపెట్టింది" అంటూ వివరంగా చెప్పాడు

అల్లుడు చెప్పింది సగం అర్థమై, సగంకాక, "అట్టాగైతే షావుకారు నోటీ సిచ్చి నాడేటి?" అంది

''ఆ బిల్లులు మీలాంటి వడ్డీ వ్యాపారస్తులకు కాదు ఈ విషయంలో నేనేం సహాయం చెయ్యలేను మరో ప్లీడర్ని పెట్టుకోండి!" అంటూ నిర్మొహమాటంగా చెప్పి, గబగబా కోర్టుకి వెళ్ళిపోయేడు అల్లుడు నరహరి

"అలాగంటాడేటే అమ్మాయీ!" అంటూ చ తి కి ల బ డి పో యి ం ది బంగారమ్మ

కోర్టులో తోటి ప్లీడరు సుబ్బారావు 'ఏమోయ్! నరహరీ! మీ అత్తమీద షావుకారు సుబ్బయ్య దావావేస్తున్నాడు అసలావిడ అంత అప్పు ఎందుకు చేసినట్టు?" అన్నాడు

ముఖం చిట్లించుకుంటూ ''నాకు తెలియదు' అన్నాడు

''మరి మీ అత్త తరపున వకాల్తా తీసుకోవడంలేదా?" అన్నాడు

''లేదు" అని అంటూ వుండగా వెనకాల గుసగుసలు వినిపించేయి

"అంత డబ్బాస పనికిరాదు డబ్బు ఖర్చుపెడుతున్నాడని మొగుడికి విషం పెట్టి, చంపేసిందని చెప్పుకుంటారా వూళ్ళో!" అంటూ

నరహరి ఉగ్రనరసింహంలా ఇంట్లో అడుగుపెట్టి, "వరం!" అంటూ గర్జించి, ''మీ అమ్మని తక్షణం వెళ్ళి

పొమ్మను వెళ్ళటమే కాదు మళ్ళీ ఈ గడప తొక్కకూడదు! కోర్టులో తలెత్తుకోలేకపోయాను, మీ అమ్మని గురించి చెప్పుకునే మాటలు విని" అన్నాడు

వరాలు బిత్తరపోయింది

బంగారమ్మ వెర్రిదాన్లా కూతురికేసి చూస్తూ, "ఏటే, మీ అయనకి గంగానమ్మ కానీ పూనిందేటి, అలా చిందులేస్తున్నాడు?" అంది

"అమ్మా! కాలం కర్మం కలిసొచ్చి న్నాడు వద్దువుగాని కానీ వెళ్లిపోవే, నీకు పుణ్యముంటుంది!" అంది వరాలు

బంగారమ్మ నిర్ఘాంతపోయి, గబగబా ఊళ్ళో ప్లీడర్ల దగ్గిరకు వెళ్లి పడింది. కొట్టుకూడా మూసేసి, పిచ్చికుక్కలా ప్లీడర్ల చుట్టూ ప్రదక్షిణలు చేసింది. రాబట్టుకోగలిగినంతవరకు రాబట్టుకుని, చివరకు పెదవి విరిచేసారు, ప్లీడర్లు. బంగారమ్మ భాగ్యమంతా వేలంలో పెట్టేసాడు సుబ్బయ్య! షావుకారు నూకాలు కడుపుమంట చల్లారింది బంగారమ్మ లబో దిబో మంటూ గుండెలు బాదుకుని, అప్పిచ్చిన వాళ్ళందరికి శాపనార్థాలు పెట్టింది.

'దిక్కూ మొక్కూ లేనిదాన్ని తీసుకొచ్చి, అంబారీ ఎక్కిస్తే ఆడికే ఇసం పెట్టేసింది! అల్లుడు గుమ్మమెక్కితే కాళ్లిరక్కొడతాన్నాట్ట!

''దురాశ దుఃఖానికి చేటని అంత దబ్బాళ పనికిరాదు!" అంటూ ఊళ్లో వాళ్లంతా తలో రకంగా గుసగుసలాడుతున్నారు.

బంగారమ్మ భాగ్యం మొదటికి వచ్చేసింది ఒకప్పుడు కల్పతరువులాంటి బంగారమ్మ ఆ ఊళ్లో ఎవరికీ అక్కర్లేకుండా పోయింది! రొచ్చులోకి దింపిన నాగిరెడ్డి ముఖం చూపించటం మానేసాడు! అయినా బంగారమ్మ ఆశ చావలేచు

"వడ్డీ ఇవ్వకపోతే మానేను అసలయినా ఇవ్వకపోతారా?" అని ఆ ఊరినే అంటిపెట్టుకుని వుంది